

PRIMLJENO:	8.05.2013	GOD.
KLASIFIKACIONI BROJ:	19-6/13-1/5	
VEZA:		
EPA:	155 XXV	
SKRAĆENICA:		PHILOG:

SKUPŠTINA CRNE GORE

N/R g-dina Ranka Krivokapića, predsjednika

U skladu sa članom 148 Poslovnika Skupštine Crne Gore, na **Predlog zakona o socijalnoj i dječijoj zaštiti** podnosimo sljedeće amandmane:

AMANDMAN 1

U članu 4 stavu 2 tački 2 alineja a) mijenja se i glasi:

„sa invaliditetom, kao i lice sa poremećajem u ponašanju“.

Obrazloženje

Predloženo rješenje da se odraslim i starim licem smatra lice sa invaliditetom je potrebno jasnije precizirati, odnosno potrebno je definisati da se takvim licem smatra i lice sa poremećajima u ponašanju (poput osoba s autizmom, recimo). Ovo iz razloga kako bi se izbjegla bilo kakva mogućnost da sutra te osobe mogu ostati bez nekog oblika socijalne zaštite, pozivanjem na to da ne postoji zakonska obaveza da im se ta pomoć pruži.

AMANDMAN 2

U članu 19 stavu 1 tačka 11 dopunjava se i glasi:

„lice sa invaliditetom je lice koje ima dugoročna fizička, mentalna, intelektualna ili senzorna oštećenja, kao i poremećaje u ponašanju, poput osoba sa autizmom, koja u sadejstvu sa različitim barijerama mogu otežati puno i efektivno učešće ovih lica u društvu na osnovu jednakosti sa drugima“.

Obrazloženje

S obzirom da se u predloženom rješenju, pored ostalog, pominju samo lica sa senzorskom ometenošću, potrebno je precizirati da zaštitu uživaju i lica sa poremećajima u ponašanju, poput osoba sa autizmom, kako bi ona uživala potpunu socijalnu zaštitu. Ovo iz razloga što svi statistički podaci, uključujući i globalni nivo, pokazuju rast broja lica sa autizmom i zakonski je potrebno jasno precizirati ovu kategoriju lica, koja su osobe sa poremećajima u ponašanju.

AMANDMAN 3

U članu 21 stav 3 riječi „od dana završetka školovanja“ se u potpunosti brišu i stav glasi:

„Lice iz stava 1 tačka 2 alineja 4 ovog člana može ostvariti pravo na materijalno obezbjeđenje najduže pet godina“.

Obrazloženje

Predloženo materijalno obezbjeđenje za lice koje je završilo školovanje po obrazovnom programu sa prilagođenim izvođenjem i dodatnom stručnom pomoći ili posebnom obrazovnom programu ne treba vezivati za završetak školovanja, već mu tu mogućnost treba dati u bilo kom vremenskom periodu života kako bi mu bila pružena adekvatna mogućnost da može da obezbijedi sebi zaposlenje.

AMANDMAN 4

Član 22 stav 1 tačka 1 mijenja se i glasi:

„Visina prosječnih mjesečnih prihoda iz prethodnog kvartala ne prelazi osnovicu koja se računa u odnosu na ukupni, poslednji kvartalni izvještaj Zavoda za statistiku o potrošačkoj korpi i ne prelazi za:

- pojedince 10 odsto;**
- porodicu sa dva člana 20 odsto;**
- porodicu sa tri člana 30 odsto;**
- porodicu sa četiri člana 40 odsto;**
- porodicu sa pet i više članova 50 odsto“.**

Obrazloženje:

Postojeće rješenje da se radi o limitiranim iznosima u rasponu od 63,50 eura za pojedinca do 120,70 eura za porodicu sa pet i više članova su ispod svake linije pukog siromaštva, koji ne obezbjeđuju ni elemenarno dostojanstvene uslove za život licima koja je socijalna pomoc neophodna. Ove iznose je potrebno povećati i vezati za procenat visine potrošačke korpe.

AMANDMAN 5

Član 31 stav 1 mijenja se i glasi:

„Visina materijalnog obezbjeđenja za porodicu koja nema prihod računa se procentualno u odnosu na ukupni, poslednji kvartalni izvještaj Zavoda za statistiku o potrošačkoj korpi i iznosi za:

- pojedince 10 odsto;**
- porodicu sa dva člana 20 odsto;**
- porodicu sa tri člana 30 odsto;**
- porodicu sa četiri člana 40 odsto;**
- porodicu sa pet i više članova 50 odsto“.**

Objašnjenje

Iznose materijalnog obezbjeđenja porodice potrebno je vezati za kvartalni rast cijena osnovnih životnih namirnica, a ne za fiksne iznose, budući da se radi o pojedincima i porodicama koje nemaju nikakve prihode i utvrđivanjem fiksnih iznosa nijesu zaštićeni od bilo kakvog rasta cijena i troškova života. Ponavljamo da su postojeća rješenja o fiksnim iznosima u rasponu od 63,50 eura za pojedinca do 120,70 eura za porodicu sa pet i više članova ispod svake linije pukog siromaštva, koji ne obezbjeđuju ni elementarno dostojanstvene uslove za život licima kojima je socijalna pomoć neophodna, pa je zato ove iznose potrebno povećati, dok bi se planirani, procentualni način računanja materijalnog obezbjeđenja porodice morao planirati godišnjim projekcijama državnog Budžeta.

U kontekstu predloženog rješenja, i pored činjenice da se na prvi pogled može raditi o velikom opterećenju za izdatke države na godišnjem nivou, sa druge strane je potrebno ukazati da je država Crna Gora prethodnih godina nedopustivo zanemarivala upravo ovu kategoriju lica kojima je pomoć najviše potrebna, dok je paralelno stotine miliona eura obezbijedila za mnoge privatne firme (poput KAPa, Željezare i tako dalje). Takođe je potrebno potencirati da i predloženi procenti u odnosu na iznos potrošačke korpe predstavljaju nedovoljnu zaštitu za socijalno ugroženu kategoriju, ali su računati s obzirom na minimum biološkog i svakog drugog opstanka pojedinaca i porodica kojima je potrebno materijalno obezbjeđenje porodice, odnosno za život dostojan čovjeka.

AMANDMAN 6

Član 32 stav 2 mijenja se i glasi:

„Visina lične invalidnine računa se procentualno u odnosu na ukupni, poslednji kvartalni izvještaj Zavoda za statistiku o potrošačkoj korpi i iznosi 25 odsto potrošačke korpe“.

Obrazloženje

Ovaj iznos je takođe potrebno vezati za iznose potrošačke korpe, kako bi ova kategorija lica bila takođe zaštićena od rasta cijena i troškova života. Predloženi iznos predstavlja donju granicu koju je potrebno obezbijediti kako bi ova lica imali mogućnost za život dostojan čovjeka.

AMANDMAN 7

Član 33 stav 3 mijenja se i glasi:

„Visina dodatka za njegu i pomoć iznosi 100 eura mjesečno“.

Obrazloženje

Predloženi iznos predstavlja donju granicu koju je potrebno obezbijediti kako bi lica kojima je potrebna njega i pomoć imali mogućnost za život dostojan čovjeka.

AMANDMAN 8

Članu 37 dodaju se novi stavovi 4 i 5 koji glase:

„Ministarstvo rada i socijalnog staranja obavezno je da na svom sajtu kvartalno objavljuje analitičke kartice svih centara za socijalni rad o isplaćenim jednokratnim novčanim pomoćima.“

Ministarstvo rada i socijalnog staranja dužno je da tromjesečno dostavlja izvještaje o isplaćenim jednokratnim novčanim pomoćima matičnom radnom tijelu Skupštine.“

Obrazloženje

Kako bi se povećala transparentnost u cilju sprečavanja mogućih zloupotreba kod isplata jednokratnih novčanih pomoći potrebno je da Ministarstvo za rad i socijalno staranje objavljuje kvartalno sve analitičke kartice o isplaćenim jednokratnim novčanim pomoćima. Interes javnosti, odnosno poreskih obveznika Crne Gore koji plaćaju ove jednokratne novčane isplate, je da zna kome su, po kom osnovu, i kada isplaćene jednokratne novčane pomoći, zbog čega se mora zakonski normirati ova obaveza nadležnog Ministarstva da se objavljuju analitičke kartice.

AMANDMAN 9

Članu 39 dodaje se novi stav 3 koji glasi:

„Sve opštine u Crnoj Gori dužne su da na svom sajtu objavljuju kvartalne podatke o isplaćenim materijalnim davanjima iz socijalne zaštite koje su u nadležnosti opštine“.

Obrazloženje

I ovaj stav je zbog transparentnosti i sprečavanja mogućih zloupotreba potrebno definisati, jer je interes poreskih obveznika opština da znaju kome su, po kom osnovu, i kada isplaćene materijalna davanja iz socijalne zaštite koje su u nadležnosti opština.

AMANDMAN 10

U članu 42 stav 2 mijenja se i glasi:

„Pravo na dodatak za djecu imaju sva djeca u porodici“.

Obrazloženje

S obzirom da se pravo na dodatak za djecu ostvaruju prevashodno korisnici materijalnog obezbjeđenja porodice, nesporno je diskriminišuće da se dječji dodaci dodjeljuju samo za prvo troje djece, a ne i za ostalu, a posebno što se radi o porodicama kojima je potrebna veća socijalna pomoć.

AMANDMAN 11

Članu 43 dodaje se novi stav 5 koji glasi:

„Pravo na dodatak ostvaruje i dijete nakon navršene 18 godine života, a do navršene 26 godine života koje je sa fizičkom, mentalnom i senzorskom ometenošću, kao i sa poremećajem u ponašanju (poput osoba s autizmom)“.

Obrazloženje

Ovaj stav se predlaže pošto se radi o kategoriji mladih do 26 godina, kojima bi bilo pravično omogućiti da primaju ovaj iznos i nakon punoljetstva, a s obzirom da se često radi o osobama sa teškim smetanjama i poremećajima u ponašanju, o kojima većinom brinu porodice.

AMANDMAN 12

U članu 51 stav 3 mijenja se i glasi:

„Visina sredstava iz stava 1 ovog člana može se utvrditi najviše do jedne prosječne zarade zaposlenog u privrednom društvu u kojem je zaposlen u prethodnoj godini“.

Obrazloženje

Ova odredba je diskriminišuća, jer su na ovaj način oštećene one porodilje koje rade u preduzećima čija je prosječna zarada veća nego što je prosjek na nivou države.

AMANDMAN 13

Član 112 dopunjava se tačkom 5 koja glasi:

„5) dnevni centri“.

Obrazloženje

Potrebno je jasno zakonski definisati da su javne ustanove i dnevni centri u kojima pravo na produženi dnevni boravak imaju djeca i mladi sa fizičkim, mentalnim i senzorskim smetnjama, kao i poremećajima u ponašanju (poput osoba sa autizmom). Nedopustivo je da zakon ne definiše ustanovu ovog tipa i na taj način stotine i stotine porodica ostavlja da se sami snalaze sa smještajem ovih lica. Sa druge strane, upravo se teško narašavaju elementarna ljudska prava ovim osobama koje se na taj način socijalno isključuju, a što usporava njihov razvoj shodno svojim mogućnostima.

Predlagač
amandmana

Poslanik Andrija Popovic

